

การสำรวจปัญหาและความต้องการโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนกลาง

(A Study of the Problems and the Needs of Audio-Visual Aids in
Teaching Social Studies in Central Vocational Schools)

โดย

นางสาว สมพร กระจาบศิริ อ.บ.

005243

วิทยานิพนธ์นี้

เป็นส่วนประกอบการศึกษาตามระเบียบปริญญามหาบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา

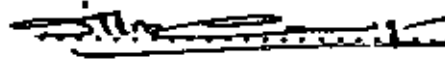
พ.ศ. 2509

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนประกอบ
การศึกษาตามระเบียบปริญญาามหาบัณฑิต

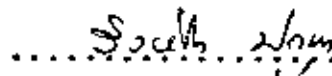

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

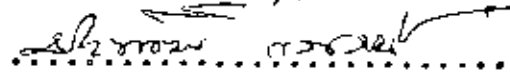
คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

.....

กรรมการ

.....

กรรมการ

..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย รองศาสตราจารย์ สำเภา วรางกูร

วันที่ 30 เดือน 12 ค.ศ. 2509

บทคัดย่อ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า นักเรียนในสายอาชีพมีความสามารถทางด้านวิชาการ คอยกว่านักเรียนในสายสามัญ ทั้งนี้ ทราบได้จากผลของการที่กรมอาชีวศึกษาส่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของตนเขาสอบรวมกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 สายสามัญ เพื่อยกกระชั้นความรู้ ของนักเรียนสายอาชีพให้สูงขึ้น การที่นักเรียนในสายอาชีพ มีความสามารถทางด้านวิชาการ คอยกว่านักเรียนในสายสามัญ อาจเนื่องจากหลายสาเหตุ แต่ สาเหตุหนึ่งที่ข้าพเจ้าสนใจ คือ การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนอาชีวศึกษาให้ความใ้ให้นักเรียนประสบความสำเร็จในทางวิชาการเพียงไร ฉะนั้น ข้าพเจ้าจึงได้ศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ขึ้น โดยได้ดำเนินการสำรวจปัญหา และความต้องการสื่อทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชานี้ ประสิทธิภาพของครูและการบริหารสื่อทัศนศึกษา ด้วยวิธีสำรวจปัญหาและความต้องการทางสื่อทัศนูปกรณ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ในสังกัด กองโรงเรียนการช่าง ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ผลปรากฏว่า ครูใหญ่ส่วนใหญ่ไม่มี ประสิทธิภาพทางนี้โดยตรง จึงขาดความรู้ความชำนาญในการบริหารงานสื่อทัศนศึกษา ทุกโรงเรียน ที่สำรวจยังต้องการสื่อทัศนูปกรณ์ประเภทต่างๆเพิ่มเติมอีก บรรดาครูสอนวิชาสังคมศึกษายังต้องการ ความรู้และประสิทธิภาพทางสื่อทัศนศึกษาเพิ่มขึ้น จึงขอเสนอแนะให้จัดการประชุมหรืออภิปราย จัดให้มีการฝึกหัดอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางสื่อทัศนศึกษา ให้แก่คณะผู้บริหารโรงเรียน และบรรดาครูทั้งหลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ โดยเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญ ทางสื่อทัศนศึกษามาแนะนำและสาธิตเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา การใช้ และการเก็บรักษาสื่อ - ทัศนูปกรณ์ให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา ตลอดจนการบริการสื่อทัศนูปกรณ์ให้แก่ครูต่าง ๆ ในโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ

คำนำ

วิทยานิพนธ์เรื่อง " การสำรวจปัญหาและความต้องการโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา
 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนกลาง " นี้ ผู้เขียนมีความมุ่งหมาย จะสำรวจปัญหาและความต้อ
 การโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคมศึกษา การใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนวิชานี้ ตลอดจน
 ประสิทธิภาพของครูและการบริหารโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ
 เพราะเห็นว่าในปัจจุบันนี้ กรมอาชีวศึกษาประสงค์จะยกระดับความรู้ของนักเรียนในสายอาชีพ
 โดยเฉพาะชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้ทัดเทียมกับนักเรียนในสายสามัญ ผู้เขียนเห็นว่า ผลการ
 วิจัยครั้งนี้ อาจมีประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาอยู่บ้างไม่มาก
 ถิ่นอย

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาของท่านรองศาสตราจารย์สำเภา
 วรวงศ์ และ อาจารย์ ประพัฒน์ แสงวณิช ซึ่งได้กรุณาสละเวลา แนะนำให้ข้อคิดเกี่ยวกับ
 แบบสอบถาม และ วิทยานิพนธ์บางตอน และอาจารย์ ประคอง กรรณสูตร ได้กรุณาแนะนำ
 และชี้แจงเกี่ยวกับวิธีสถิติ และการอภิปรายข้อมูลบางตอน

ผู้เขียนใคร่ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และครูสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียน
 อาชีวศึกษาส่วนกลาง ในสังกัดกองโรงเรียนการช่างที่กรุณากรอกขอความในแบบสอบถามเพื่อ
 การวิจัย และขอขอบพระคุณท่านหัวหน้ากองโรงเรียนการช่าง ที่กรุณาให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับอุปสรรค
 และการบริหารโสตทัศนศึกษาของหน่วยศึกษานิตเทศก์ ตลอดจนนโยบายของกรม และการให้บริการ
 ในค้ำนี้แก่โรงเรียนในสังกัด และขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่
 เริ่มมาจนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลง

สมพร กระจายศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ค
คำนำ	ง
รายการตารางประกอบ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
มูลเหตุจูงใจในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
การวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	3
ขอบเขตของการวิจัย	6
ความจำกัดของการวิจัย	6
คุณค่าที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้	7
หลักการ ศึกษาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์และการสอนวิชาสังคมศึกษา	7
ความหมายและขอบเขตของคำว่า "สังคมศึกษา" และ "โสตทัศนอุปกรณ์"	10
ความสำคัญของโสตทัศนอุปกรณ์.....	13
ความมุ่งหมายของวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา.....	14
การแบ่งประเภทของโสตทัศนอุปกรณ์โดยทั่วไป	16
ประเภทและชนิดของโสตทัศนอุปกรณ์สำหรับวิชาสังคมศึกษา.....	20
2. วิธีดำเนินการวิจัย	27
การนิยามเลือกประชากร	27
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	28
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	29
โครงการดำเนินการวิจัย.....	29

บทที่	หน้า
3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล	31
4. สรุปผลการวิจัย และ เสนอแนะ	67
ภาคผนวก	82
บรรณานุกรม.....	98

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1.	วิธีการศึกษาสามัญของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ...	32
2.	วิธีการศึกษาทางครูของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ...	33
3.	จำนวนเปอร์เซ็นต์ของครูผู้มีประสบการณ์ทางโสตทัศนศึกษา...	35
4.	การสังเกตการตอบสนองของนักเรียน ภายหลังจากการใช้โสตทัศนอุปกรณ์	37
5.	เหตุผลของครู เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์	39
6.	ความเห็นของครู เกี่ยวกับการปรับปรุงหมวดวิชาสังคมศึกษา...	40
7.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการอุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนจัดให้แก่ครู...	42
8.	จำนวนเปอร์เซ็นต์ของโรงเรียนที่ให้บริการ เพื่อช่วยส่งเสริมการใช้โสตทัศน อุปกรณ์ให้แก่ครู	43
9.	จำนวนโรงเรียนที่รับวารสารประเภทต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา	46
10.	ความต้องการวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือโสตทัศนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอน ปลายสายอาชีพ 9 โรงเรียน	48
11.	ลำดับสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุงและจัดโปรแกรมโสตทัศนตามความคิดเห็นของ ครูสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ เรียงตามลำดับความ ต้องการจากมากที่สุด	51
12.	กิจกรรมทางโสตทัศนที่ครูสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ ได้ทำหรือคิดที่จะทำ... ..	54
13.	โอกาสของการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการสอนของครูสอนสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายสายอาชีพ	56
14.	เหตุผลในการใช้อุปกรณ์เฉพาะบางตัวโงมของครูสอนวิชาสังคมศึกษาตอนปลาย สายอาชีพ	57

สารบัญ	หน้า
15. เหตุผลที่ครูสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพ ไม่ใช้อุปกรณ์การสอน 58	58
16. สถานที่ที่เป็นอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพ... .. 59	59
17. อ่าคัญความสำคัญของวัสดุที่สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสาขาอาชีพ เรียงตามลำดับที่ 61	61